

OVER NAPOLEON, CHURCHILL EN CRISISMANAGEMENT IN HET BELGISCH PROFVOETBAL

OPINIESTUK

door Jesse De Preter

John F. Kennedy zei ooit dat het “Chinese” (sic.) woord voor “crisis” bestond uit twee delen: het eerste deel stond volgens hem voor “gevaar” en het tweede voor “opportuniteit”. Crisis is dan gelijk aan “gevaar plus opportuniteit”, aldus JFK. Deze quote werd daarna jarenlang overgenomen door talloze politici en andere - gemakzuchtige - leiders. Wat bekte dat lekker zeg. Edoch, aan JFK is duidelijk geen groot sinoloog verloren gegaan, want zijn populaire quote bleek een foute vertaling van het Mandarijns, gebakken lucht dus, ...fake leadership.

Ook in het Belgisch voetbal is het crisis, eveneens zonder gebrek aan gebakken lucht. Al lopen wij voetbalmensen gek genoeg nog één crisis achter op de rest van de wereld. Sinds 8 april mogen we namelijk van de licentie-crisis spreken. Voor de lezer: dat heeft niks met Covid-19 te maken, want op de impact daarvan is het voorlopig nog even wachten, met name tot de FIFA en de UEFA begrijpen dat ze die niet langer kunnen wegredeneren.

Dertig Belgische clubs vroegen een proflicentie aan, waarvan vierentwintig profclubs en zes amateurclubs. De Licentiecommissie weigerde elf aanvragen, een soort tsunami in het profvoetbal. Het aantal arbeidsplaatsen dat verloren dreigt te gaan is gigantisch. Een nooit eerder geziene slachtpartij... en dan moet de Corona-bom dus nog inslaan.

Hoe gaat het profvoetbal hierop reageren? Sinds woensdag circuleren er een tiental scenario's in de pers, via diverse lekken. Zo krijgen we een zicht op hoe de Pro League deze crisis denkt aan te pakken. Zowat al die scenario's doen denken aan een afgewezen minnaar die zich halsstarrig probeert vast te klampen aan een gedoemde relatie: ze komen bijna allemaal neer op meer van hetzelfde. De meeste clubs pleiten er in de pers voor om de huidige opsplitsing tussen 1A en 1B te behouden in het profvoetbal, al dan niet tijdelijk. Dat er misschien niet eens 4 clubs beschikbaar gaan zijn voor zo'n 1B competitie, vormt geen bezwaar: de lege plaatsen willen ze dan opvullen met wat U21 teams.

Dit slaat nergens op. Het échte probleem is dat je een crisis niet oplost door vast te houden aan oude recepten. Als er een bom is gevallen, dan kijk je eerst welke gebouwen er nog rechtstaan en wat je van daaruit kan heropbouwen... maar dan wel beter dan tevoren. Dat is de eerste conclusie: reken enkel op wat er nog over is en beschouw alles wat er bijkomt als winst. Laat al de rest los.

Tijd voor de tweede conclusie: toen Winston Churchill aan de macht kwam in de donkerste dagen van WO II, vormde hij een kabinet met alle politieke partijen en plaatste hij sommige van zijn grootste tegenstanders op cruciale ministerposten. Tous ensemble.

Nog snel een derde conclusie en dan kom ik tot de clou van mijn verhaal. In 1805 haalde Napoleon in Austerlitz één van zijn meest befaamde militaire overwinningen tegen een grote overmacht van Oostenrijkers en Russen. Tegen alle klassieke militaire opvattingen in, stelde Napoleon zijn troepen aanvankelijk op in het dal, in plaats van boven op de heuvel. Dit leek een bizarre keuze aangezien het veel comfortabeler is om slag te voeren vanuit de hoogte dan vanuit een lagere positie. Maar juist daardoor verraste Napoleon de tegenstander en lokte hij ze naar een minder verdedigde flank. Via dit afleidingsmanoeuvre kon Napoleon met een veel kleinere divisie daarna toch de heuveltop bezetten en van daaruit de genadeslag toebrengen. Reculer pour mieux sauter, de derde conclusie.

Welnu als we die drie lessen op de Pro League toepassen dan falen zowat al de in de pers besproken scenario's smartelijk: verder gaan met de 1A-1B combo, ook al is het tijdelijk, is vasthouden aan wat verloren is gegaan, het verdeelt meer clubs dan dat het verenigt en het is de meest comfortabele positie zonder uitzicht op succes.

Wat moet je dan wel doen? Om te beginnen het concept van 1B nu meteen begraven alsof het toxisch afval is. Wacht daarvoor niet op 10 mei! Het is onbegrijpelijk en onverantwoord dat men überhaupt overweegt om zo'n geamputeerde competitie in leven te houden. De voorbije jaren waren al een economisch slagveld in 1B, maar april 2020 gaat in de

geschiedenisboekjes komen: de helft van de 1B-club kreeg geen licentie meer! Weggooien die handel.

Kijk naar wat er op dit moment nog wel is: momenteel zijn dat zeventien clubs met een licentie voor 1A en ook twee clubs (Deinze en RWDM) met een licentie voor 1B. Verenig allereerst die 17 clubs met een 1A licentie in één competitie. Doe dat nu al, zodat al die clubleiders vandaag verder kunnen werken. Wacht niet tot 10 mei, wanneer de uitspraken van het BAS verwacht worden. We bevinden ons in een enorme economische crisis, een maand onzekerheid is nu niet alleen verlamdend maar zelfs potentieel fataal voor een middelgrote KMO zoals een voetbalclub.

“Maar wat dan met het BAS?”, hoor ik de criticasters al roepen. “Stel dat die 7 profclubs die in eerste zit faalden via het BAS een licentie krijgen, dan zitten we met een competitie van 24, ondenkbaar!”. Wel, dat is onzin. Moest dit echt gebeuren dan is er iets grondigs mis met het systeem en verdienen ofwel de licentiecommissie ofwel het BAS een onmiddellijk ontslag. Maar als je de rapporten van de licentiecommissie aandachtig leest, dan weet je dat het zover niet zal komen: het is volstrekt uitgesloten dat die 7 beroepen allemaal gegrond gaan worden verklaard, de feiten zijn veel te ernstig, de putten te diep.

Uiteindelijk zal je dus op 10 mei uitkomen met minder Pro League clubs dan er vandaag zijn. De koek van de tv-gelden moet wellicht verdeeld worden onder minder eters, valt dat even mee. Maar dan komen er nieuwe donkere wolken aan de horizon: Covid-19. Volgens Duitse en Engelse rapporten gaan de eerste profclubs in acute betalingsproblemen komen rond de tweede helft van mei. Hoe dat gaat aflopen weet nu nog niemand, het kan nog maanden onduidelijk blijven wanneer de voetbalbusiness terug op volle snelheid kan draaien. Dat er ondertussen faillissementen zullen vallen, is quasi zeker.

Wil je dan in juli opnieuw met dezelfde problemen zitten in die afschuwelijke 1A-1B constructie, zelfs al is ze maar tijdelijk? Clubs waarbij het water nu al aan de lippen staat, hoe worden die geacht een jaar te overleven in het 1B-kerkhof, het Tsjernobyl van het profvoetbal? Het zou tot een enorme disruptie van de competitie leiden,

“

**... EEN CRISIS LOS
JE NIET OP DOOR
VAST TE HOUDEN
AAN OUDE
RECEPTEN...**

”

“

... VERDER DOEN MET 1B? NEE, WEGGOOIEN DIE HANDEL!

”

wanbetalingen, economische schade, werkloze spelers, instabiliteit, wellicht nog in 2020. Vermijd dat, verenig de clubs, zet ze nu samen in één competitie. Als er dan binnen een paar maanden ééntje tussenuit valt wegens Covid-19, dan kan de impact daarvan beter geabsorbeerd worden in een eengemaakte profcompetitie dan in een hybride systeem. Om dan nog te zwijgen over een hybride systeem met U21 ploegen die 1B zouden aanvullen. Je gaat dan flirten met de grenzen van de competitievervalsing: door Covid-19 gaan de profkernen moeten worden afgeslankt en gaat meer moeten worden geschoven tussen het fanionelftal en de U21 van een club. Het is gevaarlijk dat er dan twee elftallen van dezelfde club aantreden in twee liga's die zo nauw met elkaar verbonden zijn.

Crisismanagement is ook het zo snel mogelijk beperken van de schade. Er zijn teveel profclubs in België. De koek moet verdeeld worden tussen teveel eters. Denk terug aan de oncomfortabele strategische keuze van het militaire genie Napoleon: even voor het dal kiezen om daarna versneld met een klein groepje naar de heuveltop te stormen. Alle overblijvende 1A-licenties nu verenigen in een eengemaakte competitie is op korte termijn zeker niet de comfortabelste keuze. Het gaat zelfs – ik herhaal: op korte termijn – in tegen wat heel veel clubleiders wél willen: een kleinere competitie. Wel, op middellange termijn gaat een eengemaakte competitie net een binnenweg blijken te zijn naar de verkleining van de competitie.

Laat ons de regel invoeren dat clubs die in de toekomst zonder proflicentie vallen, niet meer vervangen worden. Beperk ook de kans op sportieve degradatie uit het profvoetbal. Dit kan je bijvoorbeeld bereiken door over de degradatie te beslissen in een dubbele finale tussen de laatste van de

profcompetitie en de kampioen van eerste amateurliga, op voorwaarde dat die een proflicentie heeft uiteraard.

Zo krijgen alle clubs die nu nog over een proflicentie beschikken een veel grotere zekerheid dat ze niet meteen sportief kunnen degraderen. Het gaat leiden tot meer rust, rationeler beheer en meer kansen voor jonge voetballers.

Nog een voordeel van de onmiddellijke eenmaking: als je ook nog eens de play-offs laat vallen, dan ga je minder wedstrijden spelen dan momenteel het geval is in de play-off formule. Bedenk dat er in 2021 een EK gepland staat en dat de voetbalkalender nu al overboekt is. Een klein beetje minder wedstrijden zijn ook daar een oplossing voor.

Zijn er dan geen verliezers in mijn voorstel? Wellicht zullen Deinze en RWDM hier niet tevreden mee zijn. Zij hebben een 1B licentie gekregen en nu bestaat er plots geen 1B meer. De realiteit is echter dat er een huizenhoog risico is dat tegen september 2020 er sowieso geen 1B meer is, er blijft nu al quasi niks van over. Het lijkt me wel logisch dat deze clubs vergoed worden voor een licentie die waardeloos blijkt te zijn. Hoewel je hen eigenlijk behoedt voor nog meer onheil door hen niet te laten toetreden tot het Tsjernobyl van het Belgisch profvoetbal.

Als we op die basis nu een beslissing nemen dan is elke voor het BAS behaalde licentie op 10 mei welkom en elke verloren licentie bijzaak. We kunnen dan meteen aan de slag met onze verdediging voor de tweede, veel ergere, crisis: Covid-19. Binnen een paar jaar zal zo het Belgisch profvoetbal wellicht een stukje kleiner geworden zijn, maar in elk geval een stuk economisch leefbaarder. “Never let a good crisis go to waste”, zo zei Churchill het, een veel groter staatsman dan JFK...

theAtticusGroup

Rue Accolaystraat 15-17
Brussels, Belgium

For more info:
jesse@atticugroup.eu

WWW.ATTICUSGROUP.EU

#leaveyourmark